

vrchný súd učinil čo do vedomia obžalovaného, resp. úmyslu potrebného ku skutkovým podstatám trestných činov, treba zistiť z výpovedí svedkov a znalca, ktorí pozorovali obžalovaného pred spáchaním, pri spáchaní a po spáchaní trestných činov, všetky skutočnosti, vzťahujúce sa na telesný a duševný stav obžalovaného následkom požitia liehovín. Tu bude vopred nutné zistiť, aké množstvo alkoholických nápojov obžalovaný požil, akého druhu tieto nápoje boli, v ktorej dobe sa tak stalo, a v akej telesnej dispozícii obžalovaný bol, či bol hladový alebo po jedle, a v akom bol duševnom rozpoložení. Ďalej bude treba zistiť, v ktorej dobe jednotlivé trestné činy, pre ktoré bol odsúdený, páchal, ako sa pri páchaní týchto trestných činov choval, čo pri tom hovoril a robil. Konečne treba uviesť, ktorú časť znaleckého dobrozdania a z ktorých dôvodov súd prijíma pri posúdení príčetnosti obžalovaného v dobe páchania trestných činov. Ponevác najvyšší súd sám tieto skutočnosti v dôsledku zásady odst. 3 § 33 por. nov. zistiť nemôže a bez zistenia uvedeného skutkového podkladu neni možno preskúmať vinu obžalovaného po subjektívnej stránke, najmä vedomie obžalovaného o obsahu a dosahu trestných činov, postupoval najvyšší súd z úradnej povinnosti podľa odst. 1 § 35 por. nov. a uložil vrchnému súdu, aby znovu vo veci jednal a rozhodol.

Čís. 5255.

Porušení předpisu § 320 tr. ř., nedány-li vzhledem k okolnostem případu ke hlavní otázce na zločin vraždy dítěte podle první skutkové podstaty §§ 134, 139 tr. zák. eventuální otázky, odpovídající druhé skutkové podstatě zločinu podle § 139 tr. zák. a přečinu podle § 335 tr. zák.

(Rozh. ze dne 23. března 1935, Zm I 1196/34.)

N e j v y š š í s o u d jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalované do rozsudku krajského soudu trestního jakožto porotního v Praze ze dne 4. října 1934, jímž stěžovatelka byla uznána vinnou zločinem zavraždění dítěte podle § 139 tr. zák., zrušil naříkaný rozsudek jako zmatečný a zároveň zrušil tomuto rozsudku za základ sloužící výrok porotců ohledně první hlavní otázky a vrátil věc soudu první stolice, by ji v příštím porotním zasedání znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y :

Zmateční stížnost obžalované uplatňuje důvody zmatečnosti podle § 344, čís. 6 a 8 tr. ř. Jest jí přisvědčiti již ve směru výtky, že porotní soud opominul položití porotcům eventuální otázky, odpovídající druhé skutkové podstatě zločinu podle § 139 tr. zák. a též přečinu podle § 335 tr. zák.

Obžalovaná důsledně popírala úmysl vražedný. Zodpovídala se, že očekávala nemanželský porod teprve asi 5. července a za tím účelem chtěla se odebrati do pražské porodnice; měla též připraveno prádelko

pro dítě a peníze jednak ušetřené, jednak 4.000 Kč zaslané jí bratrem. Zaměstnavatelce B. neřekla o svém těhotenství a úmyslu odjetí do porodnice jen ze studu, porodní bolesti ji přepadly předčasně 2. července ráno před 5. hod. Při porodu sama přetrhla pupeční šňůru rukama, dítě porodila na záchodě, zabalila je lehce nejprve do bluzu, pak do závěsu od postele (koberce), hlavičku mu nechala venku a zanesla je na půdu, ošetřila však nejprve sebe, ježto silně krvácela; když mezitím přišla za ní na půdu její zaměstnavatelka B. — podle svědectví této bylo to mezi 1/2 6.—6. hod. ráno — zatajila jí porod a teprve na její dotazy přiznala se k potratu. Poněvadž B. zařídila její převoz do nemocnice, zavřela v rozčilení zabalené dítě asi o 1/2 7. hod. do kufru, jsouc přesvědčena, že je mrtvé, neboť neplakalo a nehýbalo se. Podle nálezu a posudku znaleckého nebylo na dítěti, jež bylo téměř donošené z konce 10. lunárního měsíce, nalezeno žádných zmánek mechanického ublížení a stop násilí; dítě se narodilo živé a života schopné; porod byl koncem pánevním, nikoli hlavičkovým, a proto dítě již během porodu mohlo býti asfyktické, t. j. mohlo jevití známky dušení. Dítě nežilo dlouho, jen asi 3—5 minut, neboť vzduch v žaludku a v horních partiích tenkého střeva nebyl nalezen. Smrt nastala patrně udušením, ucpáním úst a nosu nějakým měkkým předmětem; nález a posudek uvádí jako příčinu smrti též ztrátu krve v důsledku pouhého přetržení a nepodvázání pupečníku. Podle svědectví T. H. byl koberec na dítě přimotán narychlo, ne těsně.

Obžaloba zněla na zločin vraždy dítěte podle první skutkové podstaty §§ 134, 139 tr. zák. a kromě jediné hlavní otázky přimykající se k obžalobě a otázky dodatkové ohledně pohnutek činu nebyly porotcům položeny žádné otázky eventuální, ani další dodatkové. Zmateční stížnost vytýká, že při uvedených již údajích obžalované a též dalších skutečnostech vyšlých na jevo při porotním líčení také ohledně rozrušení stěžovatelky, bylo povinností porotního soudu ve smyslu §§ 319 a 320 tr. ř. dáti porotcům jednak dodatkové otázky ve směru střídavého pomínutí smyslů v čase, pokud pomínutí trvalo, aneb v jiném pomatení, v němž si svého činu nebyla vědoma (§ 2 lit. b) a c) tr. zák.), resp. otázku, zda zlo nepovstalo náhodou, nedbalostí nebo z neznalosti následků činu (§ 2 lit. f) tr. zák.), jednak též eventuální otázky odpovídající skutkovým podstatám zločinu podle § 139 tr. zák., spáchaného »úmyslným opomenutím potřebné pomoci«, jednak přečinu, příp. přestupku podle § 335 tr. zák. a § 339 tr. zák.

Předpis § 320 tr. ř. stanoví povinnost porotního soudu dáti porotcům otázky hovící skutečností tvrzeným, t. j. případně též jen napovězeným výsledky řízení, pokud v případě jejich pravdivosti čin obžalovaného bylo by dlužno právně posouditi podle jiného, nikoliv přísnějšího trestního zákona, než jak čin ten stíhá obžaloba. Zodpovídání se obžalované při zřeteli na ostatní výsledky řízení, zejména na obsah znaleckých nálezů a posudků, jakož i na svědectví B. a H., dovolujících závěr, že dítě v době uzavření do kufru bylo již dávno mrtvé a že zahynulo v době, kdy rodička sama se ošetřovala, příp. je přenášela ze záchodu na půdu, obsahuje tvrzení skutečností, které, kdyby byly pravdivé, jevily by právní znaky pouhého stěžovatelčina opomenutí potřebné pomoci zrozenému dítěti (nepodvázání šňůry pupeční, zanedbání úkonů, které by dítěti, zrozenému v důsledku porodu nožičkového ve stavu asfyktickém,

přivodily a upravily v době po porodu co nejkratší normální funkci dýchací, konečně zavinutí, které tuto činnost dýchací ztížilo nebo přímo znemožnilo), a to buď opomenutí ve smyslu § 139 tr. z., pokud by se neopouštěla základna obžaloby, že obžalovaná přímo zamýšlela přivoditi smrt dítěte, nebo opomenutí z pouhé nedbalosti ve smyslu § 335 tr. zák.

Poněvadž porotní soud na základě těchto skutečností, jednak obžalovanou tvrzených, jednak napovězených výsledkem řízení, nedal porotcům otázky hovící tomuto od obžaloby odlišnému skutkovému stavu, zatížil tím řízení zmatečností podle § 344 čis. 6 tr. ř., a aniž třeba zabývat se ostatními výtkami zmateční stížnosti, bylo stížnosti již z uvedeného důvodu vyhověti, a to za podmínek § 5 nov. k tr. ř. čis. 3/1878 ř. z. již při poradě neveřejné, zrušiti rozsudek a věc vrátiti soudu prvé stolice, by jí v příštím porotním líčení znovu projednal a rozhodl.

Čís. 5256.

Podľa smyslu verné a pravdivé vyličenie priebehu súdneho pojednávania je beztrestné (§ 44 zák. čl. XIV:1914).

Obžalovaný nejednal vo verejnom záujme, jestliže v dobe, kedy trestné pokračovanie proti hlavnému súkromému žalobcovi bolo teprv vo štádiu vyšetrovania, vyličil v závadnej zpráve prípad tendenčne tak, ako by nemohlo byť pochybnosti, že hlavný súkromý žalobca spáchal trestný čin, pre ktorý bol stíhaný.

(Rozh. zo dňa 23. marca 1935, Zm IV 381/34.)

Obžalovaný M. R. napísal a dal uverejniť v per. časopise K. U. dňa 27. VIII. 1930 článok, v ktorom, referujúc o trestnej veci proti E. G-ovi pre násilné smilstvo, ktorá bola v štádiu súdneho vyšetrovania, vyličil ju tak, ako by E. G. bol už usvedčeným pachateľom za vinu mu kladeného trestného činu. Druhý obžalovaný Dr. L. V. napísal a dal uverejniť v tomže časopise dňa 15. X. 1930 zpravu o priebehu súdneho pojednávania proti E. G-ovi pre spomenutý trestný čin. Súdy nižších stolíc uznaly oboch obžalovaných vinnými prečinom utrhania na cti podľa §§ 1, 3, odst. 2, čis. 1 zák. čl. XLI:1914, resp. prečinom pomluvy tlačou podľa § 2 zák. čis. 108/33 Sb. z. a n.

Najvyšší súd zmätočnú sťažnosť obžalovaného M. R. čiastočne odmietol, čiastočne zamietol, vyhovel však zmätočnej sťažnosti obhájcu obžalovaného Dr. L. V., zrušil odsudzujúce rozsudky nižších súdov dotyčne tohoto obžalovaného z dôvodu zmätočnosti podľa § 385, čis. 1 c) tr. p. a sprostil ho v smysle § 326, čis. 3 tr. p. obžaloby.

Z d ô v o d o v :

Proti rozsudku vrchného súdu podal zvolený obhájca obžalovaných M. R. a Dra L. V. zmätočnú sťažnosť na základe bodu 1 a), c), 2 a 3, § 385 tr. p. Dôvod zmätočnosti podľa bodu 1 c) § 385 tr. p. je uplatňo-